

Strategia rozwoju sportu w Mieście Żory na lata 2011-2020

„Sportowe Żory 2020”

Wprowadzenie

Strategia Sportu została opracowana na podstawie szczegółowej analizy sytuacji żorskiego sportu i potrzeb wszystkich środowisk związanych ze sportem. Strategia powstała w oparciu o współpracę wszystkich środowisk związanych z żorskim sportem i kulturą fizyczną, samorządowców i urzędników. Podsumowaniem kilkumiesięcznych dyskusji były 3-dniowe warsztaty. Obecni byli przedstawiciele czołowych klubów sportowych (KS Żory, KS Hawajskie Koszule, MTS Żory), Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu, Szkolnego Związku Sportowego, członkowie Rady Sportu i radni z Komisji Kultury, Sportu i Młodzieży, MOSiR-u. W warsztatach wzięło udział ponad 20 osób. Przeprowadzili je Lech Kowalski i Piotr Stoły z Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych.

Na uwagę zasługuje fakt, że wszyscy uczestnicy aktywnie brali udział w zajęciach i, co szczególnie ważne, potrafili pracować na rzecz dobra wspólnego czyli miasta Żory odsuwając na stronę interesy organizacji, którą reprezentowali.

Przyjęto, że perspektywa planowania rozwoju sportu musi uwzględniać okres 10-letni.

Podczas warsztatów została omówiona sytuacja sportu w Żorach na podstawie zebranych materiałów („Kwestionariusza dla podmiotów sportowych – opis stanu bieżącego” oraz pism nadesłanych przez wszystkie Rady Dzielnic opisujących potrzeby i bazę sportową w swojej dzielnicy) i wiedzy uczestników warsztatów.

Uczestnicy opracowali listę zagrożeń, które mogłyby doprowadzić żorski sport do upadku.

Bardzo ważnym zadaniem uczestników było zaproponowanie metody finansowania sportu kwalifikowanego. W pierwszej fazie zaproponowano by poziom finansowania uwzględniał szereg czynników związanych z działalnością sportową, tj. poziom kadry szkoleniowej, ilość wychowanków przekazanych do seniorów i reprezentacji narodowej, wyniki sportowe, standard szkoleniowy, jakość zarządzania klubem, popularność danej dyscypliny sportowej, ilość trenujących w klubie.

Jednak przy próbie sporządzenia skali oceny dla każdego z wymienionych czynników okazało się, że nie jest możliwe opracowanie skal ocen, wyważenie ich i obiektywne dokonanie oceny. Analiza wieloczynnikowa była niejasna, skomplikowana i nie prowadziła do zrozumiałej oceny końcowej.

W tej sytuacji wszyscy obecni zgodzili się, że istnieje jedno kryterium, które łączy wszystkie pozostałe, jest proste, zrozumiałe i obiektywne. Kryterium tym jest poziom sportowy reprezentowany przez klub. Na bazie tego kryterium prowadzący warsztaty Lech Kowalski zaproponował projekt „matrycy finansowania sportu kwalifikowanego”, na który wszyscy się zgodzili uznając, że jest to najlepsze rozwiązanie i spełnia oczekiwania wszystkich klubów. Postanowiono uwzględnić to rozwiązanie w Strategii sportu.

Warsztaty objęły wszystkie aspekty życia sportowego Żor. Wnioski dotyczące każdej z tych sfer zostały uwzględnione w Strategii sportu.

Metoda warsztatowa okazała się bardzo skuteczna, zaangażowała wszystkie środowiska sportowe i pozwoliła na wypracowanie szeregu specyficznych rozwiązań.

Strategia rozwoju sportu – zagadnienia ogólne

Misją Miasta Żory w obszarze sportu jest zdrowe i aktywne społeczeństwo. Misja jest realizowana poprzez dbanie o rozwój sportu (kwalifikowanego, dzieci i młodzieży, amatorskiego), infrastrukturę sportową oraz przedsiębiorczość w obszarze sportu. Zadaniem Miasta Żory jest zapewnianie warunków rozwoju klubów sportowych i utalentowanych mieszkańców, stworzenie nowoczesnej bazy sportowej, wspieranie sportu powszechnego oraz imprez sportowych (wyczynowych i rekreacyjnych). A także wykorzystanie sportu do promocji Miasta i wzmacniania rozwoju gospodarczego.

Miasto Żory uznaje, że sport jest jednym z ważniejszych aspektów życia społecznego, pełni funkcje integracyjne, zdrowotne, promocyjne i gospodarcze niezbędne do nowoczesnego funkcjonowania Miasta.

Strategia rozwoju sportu jest zbiorem wytycznych obejmujących wszystkie aspekty życia sportowego Miasta ukierunkowanych na główny cel jakim jest wzmacnianie zdrowego trybu życia, aktywności sportowej mieszkańców i rozwój talentów sportowych w organizacjach kultury fizycznej.

Strategia jest zgodna z obowiązującym prawem, w szczególności z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, ustawą prawo o stowarzyszeniach, ustawą o sporcie, ustawą o finansach publicznych, ustawą o samorządzie gminnym, ustawą o bezpieczeństwie imprez masowych, Strategią rozwoju sportu w Polsce w latach 2007-2015.

Strategia rozwoju sportu będzie na bieżąco aktualizowana w związku z powstającymi aktami prawnymi, np. ustawa o sporcie, strategia rozwoju sportu w Polsce, strategia rozwoju Miasta Żory.

Miasto Żory wspiera rozwój sportu i realizuje Strategię Rozwoju Miasta poprzez następujące priorytety:

1. Rozwój sportu kwalifikowanego
2. Rozwój sportu szkolnego
3. Rozwój sportu powszechnego
4. Inwestycje sportowe
5. Sport jako dziedzina przedsiębiorczości
6. Promocja Miasta poprzez sport
7. Finansowanie sportu

Wizja rozwoju sportu w Żorach Stan docelowy w 2020 roku – aktywne sportowo Żory

W roku 2020 Miasto Żory będzie uważane za usportowione, mieszkańcy chętnie będą uprawiać sport w różnych jego formach dla zdrowia i dobrego samopoczucia. Podniesie się jakość życia mieszkańców Żor. Sport będzie promocyjną wizytówką Miasta.

Żorscy sportowcy będą liczyli się w rywalizacji na poziomie mistrzostw Polski a niektórzy z nich będą rywalizowali na poziomie międzynarodowym.

Nowoczesna baza sportowa będzie wizytówką Miasta. Żory będą dysponować obiektami sportowymi niezbędnymi do organizacji wysokiej rangi zawodów, natomiast w każdej dzielnicy będzie dostępny teren rekreacyjno-sportowy dla ich mieszkańców.

Szkoły będą wyposażone w dobrej klasy bazę sportową dzięki czemu uczniowie żorskich szkół prezentować będą wysoki poziom sprawności fizycznej.

W Żorach organizowane będą wysokiej rangi zawody sportowe i imprezy rekreacyjno-sportowe z udziałem mieszkańców.

Rozwijać się będzie działalność gospodarczo - usługowa związana ze sportem. Powstaną nowe miejsca pracy w sektorze usług rekreacyjno-sportowych.

Zagrożenia rozwoju sportu w Żorach widziane oczami podmiotów biorących udział w życiu sportowym miasta

Uznano, iż istnieje wiele zagrożeń rozwoju sportu, które należałoby sobie uświadomić i im zapobiegać. Takimi zagrożeniami mogą być wymienione poniżej aspekty.

Nieprzychylna postawa władz samorządowych wobec kultury fizycznej. Niedostrzeżenie potencjału promocji Miasta poprzez sport, niezauważenie konieczności stworzenia mieszkańcom możliwości prowadzenia zdrowego trybu życia, przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym, wychowania młodego pokolenia z uwzględnieniem wartości jakie niesie uprawianie sportu i szlachetna rywalizacja. Brak współpracy strategicznej z innymi gminami w obszarze sportu.

Nieelastyczna strategia rozwoju sportu. Zafiksowanie na jednych elementach bez harmonijnego rozwoju całej sfery kultury fizycznej czyli sportu, wychowania fizycznego i rekreacji.

Zaniedbania infrastrukturalne, nietrafione inwestycje, przeszacowanie możliwości inwestycyjnych

Upolitycznienie klubów, monokultura (np. piłki nożnej), szkodliwa rywalizacja między klubami o zainteresowanie władz samorządowych związana z brakiem obiektywnych kryteriów dotowania sportu, brak wykwalifikowanej kadry szkoleniowej, odpływ talentów do innych klubów.

Brak promocji zdrowego trybu życia (szczególnie w rodzinie), zaniedbania w budowaniu jakości życia mieszkańców, możliwości samorealizacji, rozwoju talentów, brak imprez sportowych i rekreacyjnych budujących właściwe postawy wobec kultury fizycznej.

Priorytet 1

Rozwój sportu kwalifikowanego

Miasto Żory stawia na rozwój sportu kwalifikowanego czyli związanego z rywalizacją organizowaną przez polskie związki sportowe. Sport, szczególnie dyscypliny olimpijskie, jest ważnym elementem promocji Miasta.

Miasto Żory stwarza warunki organizacyjne rozwoju sportu i wspiera go finansowo.

Zadanie 1. **Wsparcie dla sportu kwalifikowanego.**

Miasto Żory przeznacza znaczne środki na sport kwalifikowany, które wspierają kluby sportowe w zależności od wyników sportowych, możliwości budżetowych Miasta, zainteresowania mieszkańców. Dotowanie klubów sportowych odbywa się w obiektywny sposób w oparciu o ciągle doskonalone narzędzie oceny klubów – matrycę finansowania sportu kwalifikowanego (załącznik).

Matrycę finansowania sportu Rada Sportu przedstawia corocznie Prezydentowi do zatwierdzenia.

Kluby wspierane przez Miasto muszą opracować strategię rozwoju swojej dyscypliny zawierającą opis systemu szkolenia, naboru do sekcji, zasady finansowania, poziom sportowy, wykorzystanie obiektów sportowych. Działania Klubów powinny być racjonalne i planowane. Strategie rozwoju klubów stanowią ważny element w planowaniu wydatków Miasta na realizację zadań związanych z kulturą fizyczną i sportem.

Zadanie 2. **Wsparcie dla klubów sportowych w zakresie utrzymania obiektów sportowych.**

Wspieranie klubów sportowych może się także odbywać poprzez pomoc w utrzymaniu obiektów sportowych, pomoc w budowie nowych obiektów czy zwolnienie z podatku od nieruchomości, a także poprzez wspieranie organizacji imprez sportowych.

Zadanie 3. **Wsparcie dla utalentowanych sportowców**

Miasto Żory wspiera najbardziej utalentowanych sportowców poprzez przyznawanie stypendiów, nagród finansowych i rzeczowych. Regulamin wspierania sportowców przyjęty jest uchwałą Rady Miasta.

Rada Sportu corocznie przedstawia raport o stanie sportu żorskiego Prezydentowi i Radzie Miasta. Raport zawiera informacje o wszystkich licencjonowanych klubach sportowych, dyscyplinach sportowych i osiągnięciach Żorskich sportowców.

Raport o stanie sportu stanowi podstawę do opracowania matrycy finansowania propozycji inwestycyjnych.

Priorytet 2

Rozwój sportu szkolnego

Sport szkolny stanowi ważny element wychowania, kształtowania nawyków zdrowego trybu życia, nauki podstawowych sportów co stanowi podwaliny do uprawiania rekreacji, nauki aktywnego stylu życia.

Zadanie 1. Współpraca szkół i klubów sportowych

Kluby i szkoły współpracują ze sobą w zakresie rekrutacji do sekcji sportowych, organizowania imprez sportowych, zagospodarowania czasu wolnego uczniów, rozwoju bazy sportowej. Współpraca ma charakter stały i wzmacnia potencjał obu partnerów.

We wszystkich dyscyplinach sportowych, które osiągnęły wysoki poziom powstaną klasy sportowe. Realizacja programu szkoleniowego będzie systematycznie monitorowana. Klasy sportowe powstaną w oparciu o zdefiniowany system szkolenia sportowego w klubach opracowany przez same kluby.

Powołana zostanie Szkoła Mistrzostwa Sportowego w sportach o wysokim poziomie prezentowanym przez żorskie kluby

Zadanie 2. System rywalizacji sportowej szkół

Powstanie system rywalizacji sportowej szkół oparty na udziale dużej ilości uczniów a nie tylko grupy wybitnie uzdolnionej. System ten powinien wspierać cel główny jakim jest kształtowanie aktywnego trybu życia w wieku dorosłym. Miasto będzie wspierać wychowanie fizyczne i sport w szkołach poprzez ustanowienie Funduszu Sportu Szkolnego przeznaczonego na nagrody dla szkół

w rywalizacji międzyszkolnej na poziomie Miasta i na poziomie ponad gminnym.

Fundusz Sportu Szkolnego to kwota wydzielona z budżetu Miasta przeznaczona na wsparcie dla szkół na zakup sprzętu sportowego. Wysokość wsparcia uzależniona jest od wyników w rywalizacji międzyszkolnej.

Zadanie 3. **Monitorowanie sprawności fizycznej dzieci i młodzieży szkolnej**

Opracowany zostanie system monitorowania sprawności fizycznej młodzieży szkolnej jako obiektywny wskaźnik jakości pracy szkoły w obszarze kultury fizycznej. Monitoring obejmuje całą młodzież szkolną.

Metodologię oceny sprawności fizycznej opracuje Szkolny Związek Sportowy we współpracy z nauczycielami wychowania fizycznego.

Raport o sprawności fizycznej Rada Sportu co roku przedstawia Prezydentowi Miasta.

Zadanie 4. **Baza sportowa szkół**

Każda szkoła będzie dysponowała zapleczem infrastrukturalnym niezbędnym do realizacji programu nauczania wychowania fizycznego oraz realizacji zadań sportu szkolnego (udział w Igrzyskach Młodzieży Szkolnej organizowanych przez Szkolny Związek Sportowy).

W godzinach popołudniowych i w dniach wolnych od pracy obiekty sportowe szkół powinny spełniać rolę centrów sportowych dostępnych dla mieszkańców osiedli i dzielnic.

Priorytet 3

Rozwój sportu powszechnego

Sport powszechny stanowi o zdrowotności społeczeństwa, zapobiega chorobom cywilizacyjnym, integruje społeczność i podwyższa jakość życia. Celem Miasta Żory jest dążenie do stworzenia warunków do uprawiania sportu rekreacyjnego coraz większej liczby mieszkańców Żor oraz zachęcanie do uprawiania sportu, promowanie sportu dla każdego.

Zadanie 1. **Doroczne święto sportu powszechnego.**

W celu promocji sportu powszechnego Miasto Żory wspiera imprezy sportowo-rekreacyjne ogólnodostępne.

Miasto Żory dąży do wylansowania jednej imprezy, która organizowana corocznie byłaby dorocznym świętem sportu dla wszystkich, impreza ta może mieć charakter międzynarodowy i być organizowana we współpracy z miastami partnerskimi.

Zadanie 2. **Turystyka i rekreacja rowerowa**

Miasto Żory wspiera budowę ścieżek rowerowych lokalnych i w połączeniu ze szlakami rowerowymi regionalnymi i ponadregionalnymi (wojewódzkimi, międzynarodowymi).

Miasto Żory dba o jakość i bezpieczeństwo na ścieżkach rowerowych.

Miasto Żory wspiera popularyzację turystyki i rekreacji rowerowej wśród mieszkańców.

Zadanie 3. **Animowanie sportu powszechnego na obiektach sportowych ogólnodostępnych (szkolnych, dzielnicowych, Orlikach)**

Miasto Żory dba o infrastrukturę sportową dostępną dla wszystkich mieszkańców miasta, szczególnie położoną w dzielnicach i osiedlach. Monitoruje stan obiektów sportowych, dba o bezpieczeństwo użytkowników – sportowców amatorów.

Miasto Żory dąży do zatrudnienia animatora sportu na każdym obiekcie, którego zadaniem byłoby organizowanie zajęć sportowych, zawodów sportowych w różnych dyscyplinach sportowych, dbanie o stan techniczny obiektów sportowych.

Priorytet 4

Inwestycje sportowe

Podstawą uprawiania sportu zarówno kwalifikowanego jak powszechnego jest baza sportowa.

Miasto Żory dąży do osiągnięcia stanu posiadania nowoczesnej, funkcjonalnej i różnorodnej bazy sportowej zarówno w zakresie sportu kwalifikowanego jak i sportu powszechnego. Nowoczesna baza sportowa ma być wizytówką promocyjną miasta i argumentem dla firm chcących inwestować w Żorach.

Zadanie 1. Monitorowanie stanu obiektów sportowych i tendencji rozwoju sportu w mieście

Rada Sportu co roku przygotowuje raport o stanie bazy sportowej z wnioskami inwestycyjnymi i przedstawia go Prezydentowi Miasta i Radzie Miasta.

Zadanie 2. Dostępność do bazy sportowo-rekreacyjnej dla mieszkańców Żor

Baza sportowa pod nadzorem zarządzającego obiektem powinna być dostępna do dyspozycji mieszkańców miasta. Na obiektach sportowych powinien być zatrudniony animator sportu, który organizuje zajęcia, pomaga amatorom, organizuje zawody.

Miasto Żory dąży do stworzenia uprawiania sportu powszechnego wszystkim mieszkańcom miasta, szczególnie tym zamieszkałym w dzielnicach odległych od centrum miasta.

Priorytet 5

Sport jako dziedzina przedsiębiorczości

Sport obok aspektów zdrowotnych, rywalizacji sportowej, aktywnego spędzania wolnego czasu jest także dziedziną przedsiębiorczości, miejscem pracy wielu osób.

Miasto Żory popiera powstawanie podmiotów gospodarczych mających na celu funkcjonowanie w obszarze sportu (siłownie, kluby fitness, wypożyczalnie sprzętu sportowego, organizacja imprez sportowych, doradztwo i szkolenia dla podmiotów sportowych, itp.) i kreowanie nowych miejsc pracy.

Miasto Żory może wprowadzić programy zachęcające do powstawania podmiotów gospodarczych w obszarze sportu i tworzących nowe miejsca pracy.

Priorytet 6

Promocja miasta przez sport

Miasto Żory uznaje wielką rolę sportu jako narzędzia promocji Miasta w Polsce i w Europie. Sport buduje wizerunek Miasta jako miejsca atrakcyjnego zarówno dla mieszkańców jak i osób odwiedzających Żory.

Promocję Miasta ma zapewnić:

- wysoki poziom sportowy żorskich klubów szczególnie w sportach olimpijskich, mistrz sportu wychowany przez żorskie kluby,
- wysoki poziom sportu szkolnego i młodzieżowego,
- imprezy sportowe o charakterze regionalnym, ogólnopolskim czy międzynarodowym,
- polityka informacyjna dotycząca sportu.

Priorytet 7

Finansowanie sportu

Miasto Żory finansuje i wspiera finansowanie sportu z innych źródeł niż środki budżetowe.

Miasto Żory wprowadza i doskonali instrumenty racjonalizujące finansowanie sportu.

Zadanie 1. Matryca finansowania sportu kwalifikowanego

Zostanie opracowana „Matryca finansowania sportu kwalifikowanego” w oparciu o poziom sportowy reprezentowany przez podmiot sportowy. Matryca ta, po konsultacjach i ocenie funkcjonowania, co roku prezentowana będzie do zatwierdzenia Prezydentowi Miasta.

Zadanie 2. Fundusz wsparcia żorskiego sportu

Zostanie powołany fundusz wsparcia żorskiego sportu, który poprzez swoją Radę Programową będzie wspierał działalność sportową klubów, organizację imprez i inwestycje sportowe. Radę Programową po konsultacjach z Radą Sportu powoła Prezydent Miasta.

Fundusz ma na celu pozyskiwanie środków poza budżetem miasta. Fundusz będzie pozyskiwał środki pieniężne m.in. poprzez pay-roll, działania foundrisingowe, sponsorów, zbiórki publiczne, darowizny osób prywatnych i podmiotów gospodarczych.

Zadanie 3. Wsparcie dla wybitnych sportowców

Miasto Żory wspiera utalentowanych sportowców osiągających bardzo dobre wyniki sportowe poprzez stypendia i nagrody. Regulamin stypendialny i nagród za wyniki sportowe podlega zatwierdzeniu przez Radę Miasta.

Regulamin stypendialny i nagród za wyniki sportowe jest monitorowany przez Radę Sportu. Wnioski dotyczące funkcjonowania regulaminów przedstawiane są Prezydentowi Miasta.

Zadanie 4. **Pozyskiwanie środków zewnętrznych na sport**

Miasto Żory wspiera podmioty ubiegające się o pozabudżetowe środki na sport w mieście. Doradza w zakresie pisania wniosków grantowych i ich realizacji. Może utworzyć fundusz pożyczkowy lub udzielić gwarancji w przypadku projektów wymagających prefinansowania.

Miasto Żory wspiera działania związane ze sponsoringiem.

Monitoring i ewaluacja Strategii sportu

Dla celów monitoringu i oceny realizacji Strategii sportu Prezydent Miasta powołuje 14 osobową Radę Sportu. Wyniki swojej działalności Rada Sportu przedstawia Prezydentowi Miasta.

Rada Sportu realizuje następujące działania wynikające ze Strategii Sportu:

1. Raport dotyczący regulaminów stypendialnych i nagród za wyniki sportowe – co 2 lata,
2. Raport dotyczący „matrycy finansowania sportu kwalifikowanego” – co rok
3. Raport o infrastrukturze sportowej i wnioskowanie w zakresie rozbudowy bazy sportowej – co rok
4. Raport o osiągnięciach klubów sportowych – co rok
5. Raport o sporcie szkolnym
6. Raport o poziomie sprawności fizycznej uczniów żorskich szkół – co rok